

III.

Probral se až ve chvíli, kdy jsem ho shodila z ramen do koryta říčky a on se skutálel až k malému pramínku vody, který tu v tom suchu zbyl. Vždycky mne udivovalo, jak nesmyslné připadá mužům přiznávat vlastní chyby, a s úžasem jsem mohla vidět, že to samé platí i o hadech. Plival prach, častoval mne pepnými nadávkami a vyváděl, že jsem poškodila jeho drahocennou kůži.

Ohlédla jsem se. Město se zdálo klidné a ospalé. Až jsem se otrásla odporem. Přišlo mi sice zajímavé, že jsem u sebe při návštěvě královských komnat pozorovala jisté lítostivé stavy, které vyvrcholily podivným odhodláním napravit všechno to, co zpackali mí nástupci, ale s pohledem na toho tlustého hada všechny ušlechtilé pohnutky ztrácely význam.

„Řekni mi, jak je možné, že se had narozený v Chrámech a vzdělaný v tolika věcech může ožrat na návštěvě u krále jako nájezdník z přípobřeží po dobytí Rubínových svahů,“ řekla jsem mu ostře.

Vyšplhal se z koryta a položil si hlavu líně na jeho okraj tak, aby mohl ocasem plácát do té trochy vody, co v říčce zbyla.

„Rubínové ssvahy... Tam už jsem dlouho nebyl. Minulý rok prý ssklidili neuvěřitelně kvalitní révu...“

„To nemění nic na tom, že piješ hůř než nezkušené tele.“

„Nekhessmun,“ zasyčel a s náznakem plavnosti vytáhl ocas z bahna a vylezl nahoru celý. „Ty vůbec nerozumíš básníkům.“

Kdybych měla oči, otočila bych je v sloup.

„Ty nejsi žádný básník.“

„Jak tohle můžeš vědět! Ty, která jsi žila... tedy sstrávila posledních třissta let zavřená! Copak můžeš vědět, co je v současnosti v poezii nejžádanější?“

„Rozhodně mám dost rozumu na to, abych věděla, že nositelem toho umění nemůže být ožralý, tlustý had, co umí mluvit!“

Vztekle zasyčel a uraženě se rozkutálel směrem od města. I když jsem ho znala teprve chvíli, věděla jsem, že se nebude tvářit rozzlobeně příliš dlouho. Klidným krokem jsem se vydala za ním a sledovala prašnou stopu, kterou za sebou zanechával.

Všiml si toho a začal zkoušet mou trpělivost. Vlnil se, kličkoval a ztrácel se mezi stromy nebo mizel uprostřed keřů. Vždycky ale nechával zřetelnou stopu a lišácky se po očku ohlížel, jestli jdu za ním. Bylo vidět, že ho trucování doopravdy baví.

Krajina se za tři sta let hodně změnila. Cesta, kterou jsme šli, kdysi sloužila jako hlavní pro obchodníky i vojska. Veliké kameny, které sem otec nechal dovést až z dolních toků velikých řek, už dávno nepřipomínaly majestátní oporu pro pěší i vozy. Rozbité a rozježděné spíše cestování ztěžovaly. Přiznám se, že mi to ani v nejmenším nepřišlo divné. S úrovní obranných opatření v královském městě mi toto přišlo jako velice vhodné zeslabení sil nepřítele. Cestovat s těžkou zbrojí po takové cestě muselo každého nejméně znechutit ne-li odradit.

Když se Terss dokutálel na kopec, do kterého jsme šli už nějakou tu chvíli, zastavil se, rozvinul a s rozkoší zapraskal svými kostmi. Otevřel se mi výhled na krajinu plnou křovin a nízkého porostu. Jen uprostřed veliké planiny na skalnaté vyvýšenině stál podivně pravidelný černý útvar. Nikdy jsem nic takového neviděla.

„Toho si nevššímej,“ řekl básník, který se už přestal zlobit. „Nechali to tady ti nezdvoraáci, kteří ti zlámali nohu. Byly doby, kdy sse jejich kouzly a magií i jejich učením vládci obklopovali.“

„Dokážu si představit, co to dělalo s kněžími našich kultů,“ poznamenala jsem, ale hadova odpověď byla víc než překvapivá.

„Nekhessmun, kněží, jak jsi je znala ty, vymřeli dávno před tím, než přišli Nebešští. A teprve v té době ten národ přisťal u našich břehů. Kněží ssi ani neužili tušení toho, co je Krev Země.“

„Škoda,“ řekla jsem. Začalo mě vlastně mrzet, že je ten had plný přesných údajů a bere mi to potěšení představit si něco takového jako tak mohutnou a nadpozemskou ukázkou síly na dvoře zamořeném podivnými muži oblečenými do pestrých oděvů estrádních umělců.

Za časů mého otce byli schopni vraždit, splétat intriky i nacvičovat představení neuvěřitelných složitostí, jen aby se dostali do přízně vládce a zvedli si tržby v chrámech. S přemítáním o starých časech jsem vykročila za kutálejícím se hadem, který zamířil přímo k onomu černému útvaru.

Porost okolo byl velice řídký, a tak mu dával v krajině vyniknout. Překvapilo mě, jak je ten kámen hladký. Rozhodla jsem se poznat v sídle nepřátel i umělce, kteří byli schopni takových prací. Nedaleko té černé věci křoviny ustupovaly daleko dozadu a uvolňovaly tak místo přehlednému tábořišti pro poutníky. Už z dálky bylo vidět, že tam sedí postava v plášti stejně potrhaném jako byl ten můj. Cestovatel zíral nehybně před sebe na skomírající oheň, opodál stál klidně uvázaný starý opelichaný osel. Vždycky mě překvapovalo, jak všemožně jsou lidé schopni cestovat.

Sotva ale ty dvě prapodivné siluety uviděl i had, nechal všechnu hru stranou a rozkutálel se výskajíc co nejrychleji k nim.

„Ten osel vypadá staře, hade,“ křikla jsem za ním. „Nejspíš k jídlu nebude!“

Ale neposlouchal mě. Syčel si něco sám pro sebe a zvedal svým tělem ještě větší mračna prachu. Když se dokutálel až k onomu poutníkovi, na chvíli se zastavil, rozvinul se a už opatrně a tiše se připlazil až k jeho nohám.

Ten člověk se ani nepohnul, ale když jsem přicházela, potočil k hadovi hlavu a řekl klidným hlasem:

„Už zase se plížíš s nějakým nepěkným úmyslem, Terssi?“

Had zasyčel a ovinul jeho nohy, jako kdyby byl nějaké zvíře chované k účelům zahánání pocitu samoty. I když jsem si všimla, že lidé chovají za tímto účelem zvířata spíše ochlupená. V případě mé matky byl zejména proto chován a trpěn můj otec, ovšem na jeho obhajobu uvádím, že ochlupení jeho těla bylo opravdu neuvěřitelné. A tak mi přišlo chování toho hada nesmyslné. Vinul se po nohách toho poutníka jako pravý a nefalšovaný mazlíček, usmíval se a občas se i zahihňal.

Přistoupila jsem blíž, ale muž jen potočil hlavu a nevšímal si mě. Držel hlavu zpříma, když jsem se posadila k jeho ohni, poznala jsem, že je ve skutečnosti slepý.

„Tebe nikdy nepřekvapím,“ zasyčel až nečekaně přátelsky had. Položil si hlavu do jeho klína a vzdychl tak nahlas, až se polekal i ten starý osel, na kterém poutník cestoval.

„Nemohl bys alespoň předsstírat úlek?“ zeptal se, ale stařec se jen pousmál.

„Ve skutečnosti jsi mne vyděsil k smrti.“

„Proč ssi myslím, že lžešš...“

Hrábla jsem bezděčně do ohně, ale ten podivný záchvat starosti se mi málem vymstil. Chytil mi totiž cíp hadru, kterým jsem si omotala zlomenou nohu, a tak jsem několik následujících chvil trávil poskakováním a podivným tancem nad čmoudícím kouskem látky. Zvláštní, jak dokáže tak malicherná věc rozladit. Stařec se ani nepohnul. Otočil ke mně sice hlavu a já si všimla podivné červené hvězdy na jeho spánku, ale ve tváři se mu neobjevilo ani překvapení ani údiv. Když jsem si sedla zpět s náležitě vyřčenými nadávkami, došlo mi, že už jsem si na neuctivé lidi tak trochu zvykla.

„Kdo je to, Terssi?“ zeptal se. „Nikdy jsem nikoho takového nepotkal.“

„Ani se ti nedivím,“ řekla jsem mu náležitě ostře. „Člověk tvého postavení by se se mnou nemohl potkat ani při mém pohrbu!“

Thlusty had se rozesmál tak, že se málem skutálel do ohně, ale jen ucítil na své kůži větší teplo, vypískl a rychle se stáhl. Starý muž se také pousmál a otočil se ke mně, jako kdyby neslyšel, co jsem řekla:

„Tak tebe už pochovali? To máme hodně společného.“

Ta odpověď mne přinutila si ho pozorněji prohlédnout. Musel být opravdu hodně starý. Bílé oči vypálené nemocí, bílé vlasy i vousy dlouhé a zanedbané. Červená hvězda na spánku byla droboučká, ale i tak bylo znát, že září slabým světlem. Už jen proto jsem okamžitě zavrhla myšlenku, že bych ho mohla třeba sníst.

„Vidět vás dva dohromady je sskutečně neuvěřitelný zážitek,“ ozval se rozesmátý had a přikutáel se blíž. Stařec se stále usmíval. Otočil se a podal mi ruku:

„Mé jméno je Jeshaja.“

Váhala jsem, jestli tu ruku přijmout mám nebo ne, ale nakonec jsem mu ji podala také. Koneckonců vypadal stejně starý jako já.

„Ty musíš být Nekhesmun,“ pousmál se poté, co se na chvíli zarazil, když ucítil dotek mojí ruky. Uprímně, říkám si, že v té chvíli jsem měla chuť ho alespoň kousnout, ale ta svítící věc byla opravdu odpudivá. Nesnáším věkovité a přemoudřelé slepce.

„Tvoje jméno bylo to nejněžnější, co jsem ve tvé době v téhle zemi potkal,“ pokračoval tou svojí podivnou samomluvou a opět začal prohrabovat oheň.

„Viš, že to také znamená malý něžný kvítek?“

Musím poznamenat, že by v mém případě spíše sedělo „pěkné, ale malé kvítko“, ale záměrem mých rodičů bylo zjevně uvádět do rozpaků mne i celé mé okolí a to už od samého narození. Musím ale také uznat, že je takřka prapodivnou pravdou, že záměry všech rodičů bývají pro okolí i děti záhadou.

„Nechtěj mi namluvit, že jsi žil v mé době,“ odsekla jsem, ale starce se to vůbec nedotklo.

„Nekhesmun nebuď tak podezíravá,“ zasyčel tiše Terss a přisunul se ještě blíž k ohni.

„Jeshaja je sstarší, než tvá dynasstie. Dokonce je sstarší i než tvá země.“

Přiznám se, že jsem měla dojem, jako kdyby se teď ode mne očekávalo právě nějaké to „oooo“ nebo „aaaa“, ale nějak jsem se nedokázala přetvařovat.

„Takže mi chceš namluvit, že tenhle člověk je starší než já? A vidíš dobře, hade?“

„Přesstaň,“ zamračil se. „Copak ti tři ssta let v hrobce vzalo všszechnu chuť poznávat ssvět? Jeshaja je jeden z těch, o kterých jsem ti říkal, že ssesstoupili z nebe.“

„Sedím u ohně a bavím se s někým, kdo by měl být mým bohem?“

Už jen ta slova samotná zněla natolik hloupě, že se pousmál i stařec.

„Nekhesmun... Nech mě alesspoň domluvit...“

„Terssi, královna má pravdu,“ ozval se slepec a já konečně poznala, že zdvořilí lidé v téhle zemi ještě nevymřeli. Alespoň někdo si byl vědom sám od sebe, jak mne má správně oslovovat.

„Zapomněl jsi na to, že k nim nepatřím.“

„Nepatříš k nim, dobře, ale mohl jssem tak alesspoň přiblížit Nekhesmun tvůj původ.“

„Jsi stejný už od malička, Terssi. Mluvíš moc.“

Had chvíli dělal uražený obličej, ale pak se smířlivě stočil do klubka a spiklenecky na mě pomrkával. Přiznám se, že od té chvíle mi byl stařec docela sympatický. Už mi ani nevadilo, že mu svítí na spánku ta podivná hvězda.

„Jsem sice stejného původu jako oni, ale nejsem jako oni,“ řekl mi. „Když totiž sestoupili, vlastně se sem vraceli a já jsem jedním z těch, kteří tu zůstali.“

„Zní to, jako kdybys tu byl za trest.“

Zdálo se mi, že se ho to trochu dotklo, ale jen se hořce pousmál:

„Možná to tak i mělo být.“

„Na to, kolik ti je, vypadáš dobře,“ uznala jsem.

Vlastně mi ale přišlo dost nespravedlivé, že vypadá lépe než já.

„Znám dobře tvůj příběh, Nekhesmun. Znal jsem dokonce i tvého otce. Byl to zvláštní muž.“

Měla jsem chuť poznamenat, že slovo „zvláštní“ je v tomto případě opravdu nedostačující, ale nechala jsem ho vzpomínat. Radostí starých lidí je často naprosto nesmyslné toulání se

v minulosti. Například moje babička často sedávala na terase paláce a dokázala hodiny vypravovat o krásné zahradě, kterou mívala a kterou jí otec svými neskutečnými záchvaty stavebnictví a budování zničil. Bohužel je ale pravdou to, že na té straně, kde sedávala, býval vždycky výhled na místa, kam si chodili ulevovat strážní, a to i v dobách, kdy mého otce ani nenapadlo, že někdy bude stavět palác.

Bavilo mě sedávat u babičky a sledovat rozhořčené pohledy cizích vyslanců, kteří tak milé paní její zahradu moc přáli a kteří často beze slova odjížděli, aby se nezdržovali s oním barbarem, který nechápe křehkost květin. Trvalo dlouho než přišel otec na pravou příčinu svých diplomatických nezdarů. Nejdříve se rozhodl řešit tu věc radikálně a babičku zavřel, ale v té době byla veliká nouze o správný kámen, takže obvyklé zazdění zaživa se jevílo jako velice drahý podnik. Raději vyhnal strážné z jejich zažitého místa a skutečně tam nechal vysadit mnoho vzácných a krásných květin. A přiznala jsem babičce i kus prorockého ducha, protože na tak často navštěvovaném místě rostlo všechno jako kouzlem.

Matka mé matky se ovšem přesunula na jinou terasu a všechno začalo nanovo. Přiznám se, že tehdy jsem její chování nepochopila tak úplně a dodnes cítím, že staří lidé mají podivný způsob nahlížení na svět. Ale jaké já jsem vlastně měla stáří...

„Říká se, že jedině svatba s milovaným mužem tě spasí od věčného bloudění,“ ozval se opět slepec a tentokrát mne opravdu pobouřil.

„Tohle bloudění mě spasilo od té nekonečné nudy, které jsem mohla zůstat ušetřena, kdyby mě to napadlo dřív! Přestaň tu citovat výmysly pomstychtivých pisálků! Na to tady mám tohohle obtloustlého hada!“

Starý muž se upřímně rozesmál.

„Ostrovtip tě neopustil ani po tom všem,“ řekl. „Musím uznat, Terssi, že jsi potkal skvělého společníka na cesty. Tahle dáma tě rozhodně může i něčemu naučit.“

Had neodpověděl. Skoro by se mohlo zdát, že se ho ten starý muž doopravdy dotkl.

„Královno Nekhesmun,“ otočil se ke mně znovu. „Bývala jsi pověstná svou krásou i svým hbitým jazykem a ne jeden muž pro tebe rád zemřel. Klid ale nalezněš jen tehdy, budeš-li chtít zemřít sama pro nějakého muže a ten muž si tě také bude chtít vzít.“

Zemřít pro muže byla odjakživa představa natolik bláznivá, že bych jí nepřičkla ani své tetě, která se s oblibou oddávala osudovým láskám a nebylo dne, kdy by neházela navoněný kapesníček z hradeb. Ani nevím, kdo ty kapesníčky sbíral, ale svým způsobem byla šlechetná, protože na tak kvalitní a jemné látce s krajkou se dalo docela dobře přivydělat.

„A tohle víš odkud?“ zeptala jsem se přímo.

„Pravda tvého příběhu leží vlastně hodně daleko. Ten poslední tě proklel, když pro tebe umíral.“

„No to je samozřejmé. Hulváti jsou v každé době.“

„Ale klid najdeš jen po smíření.“

Bylo mi, jako kdyby do mě vjelo tisíc jehel.

„Klid?! Přestaň mi mluvit o klidu! Tři sta let čtu oplzlé nápisy ve své vlastní hrobce a tvářím se jako mrtvola, když si vedle mě někdo užívá! Tomu říkáš klid?! Nebudu zahrňovat, když můžu žít a něco dělat! Byť by se to od člověka tak dlouho pohřbeného zcela jistě očekávalo!“

„Nekhesmun,“ oslovil mne tiše. „Ty ale nežiješ...“

„Pak tedy budu muset začít!“ Odsekla jsem mu.

Nesnáším slepce. Nesnášela jsem je i v době, kdy sedávali u bran města a šířili kolem sebe prapodivné vidiny svých duší. Kněží mé doby je tolerovali, protože jejich neustále strašení obyvatel jim zvedalo tržby v chrámu, ale mě byla ta jejich okázale předváděná vnitřní špína odporná.

„Vždycky jsem obdivoval tvoji umíněnost.“

Neodpověděla jsem mu. I když mě rozzlobil a vypadal odpudivě, přeci jen to byl první člověk, který se uměl chovat ke královně. A musela jsem si přiznat, že možná bude i něco užitečného vědět.

„Královnu Nekhessmun rozčlil jeden hulvát z lidu Kamene, Moudrý,“ ozval se had.

A když ten muž jen nadzvedl obočí, s radostí se rozpovídal a vysypal mu celou tu historii se zlomenou nohou, slabošským králem a horou splašků, kterou se plazil. Slepý muž se nejdříve usmíval, pak se smál a nakonec už jen kroutil hlavou.

„Myslím, že královna svého rozhodně dosáhne,“ řekl nakonec a usmíval se.

„Bylo sskvělé vidět, jak ten důstojník ječel, když ho koussla,“ přitakal zasněně had, ale mě už to tak skvělé nepřišlo. I kdyby chutnal dobře, přeci jenom mi v tu chvíli hořelo všechno, co hořet mohlo.

„Čekám tady na svého přítele, královno. Byl bych moc rád, kdybys na něj počkala společně se mnou. Je to vzdělaný a zcestovalý člověk a zná mnoho i o lidech Kamene.“

Už už jsem se chtěla zeptat, jak je ten přítel starý. Nakonec jsem ale jen souhlasila. Klouby mě bolely a potřebovaly si odpočinout, věčně vrzající zlomená noha mě rozčilovala. A ke všemu ten příšerně družný a obtloustlý had usnul a svou spokojenost dával najevo nepříjemným chrápáním.

Kdyby se v tu chvíli slepec nerozpovídal o tom, co všechno slyšel a četl o mém příběhu, asi bych zažila dalších pár hodin hnilobné nudy.